

Michaela Škultety

*Život a jiné
nestrovnalosti*

motto

Život a jiné nesrovnalosti

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

motto

Michaela Škultéty
Život a jiné nesrovnalosti – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Život a jiné nesrovnalosti

Michaela Škultěty

Život a jiné

nesrovnalosti

Obsah

I.	Z cyklu To už je můj osud	7
II.	Z knihy, kterou jsem zatím nenapsala	21
III.	Z cyklu Hovory s dětmi	27
IV.	Z cyklu Život v Brdech	51
V.	Cestování rozšiřuje obzory	69
VI.	Z cyklu Hovory s dětmi 2	91
VII.	Z cyklu Život v Brdech 2	115
VIII.	Z cyklů Odposlechnuto a Pošta pro dnešní den	137
IX.	Z cyklu Pracuju	147
X.	Z knihy, kterou jsem stále ještě nenapsala	161
XI.	Z cyklu Takový ten pocit	167
XII.	Z cyklu Takový ten pocit 2	181
XIII.	Jednou budu truchlit	195
XIV.	Z jiné knihy, kterou jsem ještě nenapsala	211

I.

**Z cyklu
To už je
můj osud**

1.

Jde to se mnou evidentně z kopce. Za poslední týden mě tři lidi oslovili „mladá paní“.

Takový ten pocit, když si jdete prvně v životě pro antidepressiva a mladý, hezký, vysoký lékárník se na vás soucitně usměje a řekne: „Vám určitě dávkování vysvětlovat nemusím, že jo.“ (A tak je to se vším.)

Přicházím do ZOOTu a hledám číslo objednávky.

Usměvavý mladík: „Nic nehledejte, stačí příjmení.“

Já: „Když myslíte... Škultéty.“

Méně usměvavý mladík: „Jak prosím?“

Já: „Škultéty,“ (rezignovaně), „Š-K-U-L-T-É-T-Y.“

Lehce zoufalý mladík: „Já se asi ztratil. Můžete znovu?“

Já (pomaleji): „Š-K-U-L-T-É-T-Y.“

Zoufalejší mladík: „Jsem musel někde udělat překlep...“

Já: „Š-K-U-L-T-É-T-Y.“

Mladík s úlevou: „Jo! Mám to!“

Já: „Čísla jsou někdy přece jen jednodušší, co?“

„Víte, já nejsem úchyl,“ vysvětlil mi pán na veletrhu Svět knihy. „Já jenom nemůžu spustit oči z vašich šatů.“

Plněné papriky s rajskou omáčkou, bramborový guláš, minigolf, přes den hudba z gramodesek a večer v televizi *Angelika*. Jestli tohle není návrat do dětství, tak už teda nevím.

Jsem se vybičovala a udělala dneska dětem fakt skvělé svačiny, takové až hipsterské, hummus, dýňový twister a tak – a ony jsou prázdniny! To už je můj osud.

Připadám si jako hluchoněmá fiktivní postava.

Ráno jsem doma nechala jak rozečtenou *Osamělost prvočísel*, tak čtečku, kterou jsem předtím vyndala z kabelky, aby mě nebolela záda. Musela jsem si tedy koupit v Levných knihách tři jiné knížky, což dá rozum. V poště na mě čekal rukopis o rozsahu „asi 19 stran, ale přepsaných ve Wordu“. K obědu jsem si dala mexickou tortillu, ale když jsem krabičku v kanceláři otevřela, byl v ní tuňákový salát. Nenávidím tuňáky. Všechny a bez výjimky! A před chvílí mě zase někdo oslovil „mladá paní“. Bilance dnešního dne: bolí mě záda, mám hlad a vypadám staře.

Je pondělí, konec měsíce, život je jedna velká nerosovnalost a vesmír strašlivé místo.

Když jsem viděla před dvěma týdny po letech v televizi (!) zase *Angeliku* (!), nestačila jsem žasnout. Podivné dialogy, nevěrohodné bojové scény, část herců hraje jako na Jiráskově Hronově, část nejspíš spí, režisér musel být většinu času pod parou, scenárista tam nebyl vůbec – a pak ty Angeličiny řasy. Ty řasy! Ale stejně jsem se zase dojala. To už je můj osud.

Dneska v noci jsem spoustu hodin bloudila Tokiem. Naštěstí byl den a bylo krásně. Zapomněla jsem sice, jak se jmenuje můj hotel a ve které je ulici, ale to nevadilo. Ten pocit neskutečné svobody za to stál. V hospodě *U Josefa Škvoreckého* jsem si dala pivo a pak jsem děsně dlouho bloumala podél řeky a fotila. Všichni mi říkali „slečno“. Líbily se mi zelené klasy uprostřed velkoměsta, se kterými si chodili lidi šeptat, a vůbec jsem toho šestnáctihodinového letu nelitovala. Ráno fotky v mobilu nebyly.

Když včera odpoledne nejezdilo béčko, došlo mi po více než dvou letech strávených v Kobylisích, že z práce přece nemusím vždycky jenom metrem. Stačí dojet místo na Florenc až na Hlavní nádraží, proběhnout halou, zasnít se nad exotickými místními názvy jako Warszawa Wschod-

nia, Budapest-Keleti pályaudvar, Graz, Zábřeh na Moravě, Úvaly u Prahy nebo Český Brod – a pak se svézt jednu stanicí vláčkem na Smíchovské nádraží přes Vyšehrad a po železničním mostě. Nejkrásnějších sedm minut za celý den.

Šest let je magická hranice. Kupříkladu jste-li nuceně hospitalizováni jako doprovod svého dítěte. Od jeho šesti let nemáte nárok na lůžko a stravu, máte však – minimálně v Motole – nárok na bezplatný internet. Úvaha úředního šimla je jednoduchá: dítě nad šest let umí číst a psát, internet tedy využívá právě ono – ergo je zdarma. Dítě do šesti let číst a psát neumí, na internet chce rodič – a musí zaplatit. Podtrženo, sečteno – spala jsem hladová na zemi, avšak dostala jsem heslo na wi-fi! Za mě spokojenost.

Právě jsem se omluvila myče...

Minulý týden jsem nevěřila radaru, že má pršet, šla jsem běhat a děsně zmokla. Včera jsem uvěřila radaru, že neprší, ač to při pohledu z okna vypadalo jinak, šla jsem běhat a děsně zmokla. Život není fér.

„Ty seš taková fotogenická, to už jsem ti chtěl dávno říct, já se na ty tvoje fotky nemůžu vynadít“

vat... A víš, že nejlíp vypadáš černobíle?“ Miluju komplimenty na neděli.

Šimonovi vytrhl dva zuby, mně zlomil srdce aneb dnešní setkání s krásným zubařem.

2.

Je normální, když si jeden člověk koupí v jednom dni dvě žluté čepice?

Sdílená postel – poloviční postel. Sdílený žal – dvojnásobný žal.

Když se noc už mění v ráno a vy byste vážně chtěli spát, spali byste, až byste brečeli, koneckonců jste si tuhle noc výjimečně vyhradili na spaní, a ne na redigování a překládání, bouřka nepřišla, zaklapnete teda notebook a zavřete oči, ale když se otočíte na bok, zjistíte, že na notebooku svítí světýlko a to vás ruší a štve a vůbec všechno, tak notebook jediným vzteklým a rázným pohybem zašoupnete pod deku, pohybem vzteklým, leč elegantním a plynulým, vzteklým a tak dokonale namířeným, že se ultrarohem ultrabooku trefíte rovnou do kolenní česky, bolí to tak děsně, až vám vyhrknou slzy, a ráno zjistíte, že to koleno

neohnete, takže dneska rozhodně nepůjdete běhat do lesa, jak jste měli v plánu, dneska půjdte leda tak do háje.

Jsem strašně ráda, že mi kamarádka nikdy nevrátila publikaci *1001 knih, které si musíte přečíst, než zemřete*, protože teď si je tím pádem nepřečtu a nezemřu. A to se vyplatí.

Takový ten pocit, když si zapomenete klíče, takže vracejíc se z koncertu Rammsteinů lezete po půlnoci domů oknem – a navzdory věku a kondici to pořád ještě dáte. K nezaplacení!

Začalo to *Sedmičkou pionýrů*, která otiskla adresy východoněmeckých pionýrů prahnoucích po dopisování s pionýry československými. Podtrhla jsem si adresy z měst jako Berlín a Magdeburg, a když jsem se k časopisu vrátila, zjistila jsem, že mi otec označil ještě jednu. V Halle. Vyzvědala jsem proč – odpověděl, že tam jednou byl. Přišlo mi, že je to stejně dobrý důvod jako kterýkoli jiný a té neznámé Karen z Halle-Neustadtu jsem napsala. A byl z toho začátek jednoho krásného přátelství. Přátelství, které trvá přes třicet let, z dopisů postupně přešlo na e-mailly a na WhatsApp, přežilo roky bez setkání, nějaká ta nedorozumění a tajnosti a přežije myslím už všechno. Nikdo mě nezná tak jako ona. Jsme stejně ironické, sarkastické a cynické, pinkáme si slova na

dálku, smějeme se a brečíme nablízko a poslední léta se většinou potkáváme v Berlíně, protože tam patříme. A nejen kvůli té *Sedmičce pionýrů* obě celou duší věříme v náhody.

Holubí storka

Podvečer na Andělu. Zima, lezavo, tramvaj nikde. Na velikonočních trzích našťestí prodávají vánoční svařák. Kelímek si koupím a schovám se u zastřešeného stolku. Po chvíli si přisedne – nebo spíš přistoupí – holub. Leknu se, ale opeřenec se chová slušně, věnuje se drobkům z trdelníku, svařák nechává disciplinovaně na pokoji. Zřejmě abstinent. Spokojeně koexistujeme, když tu se náhle zjeví rozčilená paní v čepici a praští do stolu deštníkem. Já nadskočím, holub poodletí na sousední stolek. Paní se žene za ním, vrhne na něj káravý pohled a zaječí: „Holubi na stoly nepatří!“ Pak se otočí a stejný pohled vrhne i na mě. Zvolíme s holubem stejnou taktiku a svorně předstíráme, že se vůbec neznáme. Paní po chvíli nespokojeně odchází. Jakmile je z dohledu, holub na mě mrkne a zase přistoupí. Dozobe drobky. Já dopiju svařák. Potom si jdeme každý po svém.

Dneska se mi zdálo, že jsem zapomněla PIN ke kartě. Velmi mě to znepokojilo. Celou noc jsem si přehazovala v hlavě čísla. Postupně jsem si vzpomněla na čtyři PINy ke čtyřem minulým kartám. Pak se mi vybavil i ten současný. Měla jsem

radost a chtěla si ho zapsat, ale napomenula jsem se, že spím a nemám blbnout. Ráno jsem se vzbudila a zjistila, že jsem zapoměla PIN ke kartě. Totálně, nevím ani jednu číslici.

3.

To takhle odmalička vyrůstáte v tom, že Beatles jsou prostě nejlepší, zdá se vám to naprosto logické a samozřejmé, textům nejdřív nerozumíte, ale písničky se vám i tak líbí, později zjistíte, že se podle jedné z nich jmenujete a nepřijde vám to úplně marné, a když ještě později chodíte s partou o prázdninách do kina, každý rok doufáte, že kromě tří dílů *Vinnetoua* a obligátního *Konvoje* o vzpouře dálkových řidičů budou dávat i *Perný den* a že se na něj dostanete, no a pak se vám nějak mimoděk přihodí, že vyrostete, máte děti, chodíte do práce a tvoříte hodnoty... zpět, chodíte do práce a dostáváte plat, tak si z toho platu jednoho dne koupíte lístek na Paula McCartneyho a najednou ty písničky z *Perného dne* a plno jiných slyšíte naživo a od jejich (spolu)autora, koncert zahájí *A Hard Day's Night* (!!!) a je to prostě... dobrý. Díky, Paule.

„Server nerozuměl vašemu požadavku a neví, jak se má zachovat.“ Nedivím se.

Seznam útěšných jídel:

1. Bramboráky (potom dlouho, dlouho nic)
2. Makové buchty (nejlíp ještě teplé)
3. Buřt opečený na ohni
4. Bramborový guláš (s chlebem!)
5. Míchaná vajíčka
6. Dýňová polívka
7. Čerstvá houska s máslem a se sýrem

Nevýhodou bramboráků coby nejútěšnějšího jídla na světě je, že když je opravdu, ale opravdu potřebujete, nemáte sílu si je udělat. Děkuji za pozornost.

Dneska se mi zdálo o tolerančním patentu. No, všechno je jednou poprvé.

„Díky za záchranu,“ říkám kolegyni, která mi odemkla kancelář, když jsem si zapomněla klíče. „Teď už jen zbejvá vyřešit, jak se dostanu večer domů.“

„Hm... oknem jako minule?“ navrhuje Zuzana bezelstně.

Co já to mám za pověst?

Největší zklamání mého života

Upřímně a z celého srdce nenávidím reklamu na Raiffeisenbank. Ten chlápek s holčkou mi hrozně

připomínají dvojici, kterou jsem v osmdesátkách vídala na igelitkách rakouského oděvního řetězce Schöps. On jasný drsňák, ona kráska v nensázích. Dívali se na sebe a od pus jim vycházely komiksové bubliny. Vymyslela jsem si o nich bezpočet naprosto báječných dramatických příběhů. A pak jsem udělala fatální chybu a zeptala se mámy, co ti dva vlastně říkají doopravdy. Ten dialog mě zlomil.

ON: „Něco módního, elegantního a za rozumnou cenu? Ale kde to mám sehnat?“

ONA: „Samozřejmě u Schöpse, to je přece jasné!“

Nikdy předtím ani potom mě nic tolik nezdrtilo. Zhroutil se mi svět a já dávno před *Městečkem Twin Peaks* pochopila, že sovy nejsou tím, čím se zdají být.

Takový smutek, že vařím dušené kedlubny...

„Minulost chodí v šatu z měňavého taftu...“

... a já bych konečně měla sebrat odvalu, říkám si, čtouc Kunderův *Život je jinde*. Měla bych sebrat odvalu a přečíst si *Nesnesitelnou lehkost bytí* česky. Protože německy ji znám skoro nazpaměť. Vždyť to byla první knížka, kterou jsem si koupila, když jsem se na jaře 1990 dostala do Německa. *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins*. Byla přesně tak skvělá, jak jsem si myslela. Můj francouzský kamarád Olivier ne-

chápal, proč čtu Kunderu německy. A já se mu marně snažila vysvětlit, že česky zkrátka není, a o '68 Publishers Toronto jsem se radši nezmínila. Jen by to všechno zkomplikovalo. Přitom jsem dávno před revolucí jezdila k dědečkovi do Vídně a knížky Škvoreckého četla. Vybavuju si, jak sedím na kašně v městečku kdesi v Dolních Rakousech, houpu nohama, lížu nejmíň třetí zmrzlinu, na kterou mi rodiče dali peníze, aby mohli v klidu navštívit spolužáka, co emigroval, a čtu – hltám! – *Smutek poručíka Borůvky. Nesnesitelnou lehkost bytí* dědeček buď neměl, nebo ji přede mnou dovedně skryl. Samozřejmě jsem si ji koupila, hned když v roce 2006 vyšla česky v Atlantisu. Od té doby stojí v knihovně, nová, nedotčená, vedle ní ohmataný výtisk německého překladu. Vlastně nevím, čeho se bojím. Ten překlad je zcela jistě skvělý. Ale přesto – co když jsem celé ty roky milovala jinou knihu? *Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins. Nesnesitelná lehkost bytí*. Minulost v šatech z měňavého taftu. Tak dobře, nebudu mallowěrná. Stačí přece natáhnout ruku. Anebo ne?

Nevím, čím Chruščov bouchal botou do stolu.

Takový ten pocit, když zuřivě tančíte s lidmi o dvacet let mladšími a bosou jeptiškou na *Rivers of Babylon* (!) a další, ještě mnohem horší písni, načež ke svému úžasu zjistíte, že si to vlastně užíváte. Prostě oravská svatba.

Jsem v Ostravě a nastoupím do autobusu, ten však náhle sjede ze silnice a řítí se po místy zaplavené hrázi rybníka, kola se noří do vody... No co, temperamentní ostravští řidiči, říkám si v duchu a vlastně se mi to líbí, jenomže zároveň zjistím, že jsem se ztratila, najednou je mi hrozně smutno, někdo na mě volá, že mám velké oči. Tak i v Ostravě? říkám si a všimnu si, že brečím, u pouličního stánku stlučeného z prken si dávám s bezdomovci gin a najednou už nejsem v Ostravě, ale na germanistickém semináři na předměstí Plzně, která ale leží v Bavorsku, takže tu všichni mluví německy, stmívá se a já se jdu projít, začne sněžit, jsem sama a všechno je najednou v pořádku.

„Ani nejdelší užovka na světě nestačí k nasycení ježka arizonského.“

Z cyklu Věty, které se mi zdály

II.

**Z knihy,
kterou
jsem zatím
nenapsala**

